TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN CHÂU THÀNH** **TỈNH TÂY NINH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh Phúc**
Số: 30/2023/QĐST-DS	*Châu Thành, ngày 12 tháng 9 năm 2023.*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CHÂU THÀNH, TỈNH TÂY NINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lâm Thị Thanh Hằng.

Thư ký phiên họp: Bà Đàm Nguyên Phượng.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Châu Thành, tỉnh Tây Ninh tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Huệ Thư - Kiểm sát viên.

Ngày 12 tháng 9 năm 2023, tại trụ sở Toà án nhân dân huyện Châu Thành, tỉnh Tây Ninh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 32/2023/TLST-DS ngày 10 tháng 8 năm 2023 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 29/2023/QĐST-DS ngày 31 tháng 8 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Nguyễn Ma R, sinh năm 1969; nơi cư trú: ấp A, xã A1, huyện C, tỉnh Tây Ninh. (vắng mặt)

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Ông Nguyễn Văn S, sinh năm 1970; nơi cư trú: ấp N, xã A1, huyện C, tỉnh Tây Ninh. (vắng mặt)

2. Bà Nguyễn Thị D, sinh năm 1973; nơi cư trú: ấp N, xã A1, huyện C, tỉnh Tây Ninh. (vắng mặt)

3. Ông Nguyễn Văn L, sinh năm 1982; nơi cư trú: ấp N, xã A1, huyện C, tỉnh Tây Ninh. (vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 02/8/2023 và trong quá trình giải quyết việc dân sự bà Nguyễn Ma R trình bày:

Bà là em ruột của ông Nguyễn Xi M, sinh năm 1968. Cha của bà là Nguyễn Văn T, đã mất năm 1986; mẹ là Trần Thị T1, đã mất năm 2022. Cha mẹ bà có 05 người con gồm ông Nguyễn Xi M, bà, ông Nguyễn Văn S, bà Nguyễn Thị D, ông Nguyễn Văn L. Ông Nguyễn Xi M không có vợ, con.

Khoảng năm 2015, ông Nguyễn Xi M bị bệnh tai biến, xuất huyết não, được nhận trợ cấp xã hội hàng tháng. Hiện nay, ông Nguyễn Xi M sống một mình, những anh, chị em khác ở gần chăm sóc.

Để có cơ sở chia thừa kế tài sản, bà yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Xi M, sinh năm 1968; nơi cư trú: ấp N, xã A1, huyện C, tỉnh Tây Ninh có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Tuy nhiên, qua kết luận giám định pháp y của Trung tâm Pháp y Tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh thì ông Nguyễn Xi M là người mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Vì vậy, bà thay đổi yêu cầu giải quyết việc dân sự, bà yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Xi M mất năng lực hành vi dân sự. Bà yêu cầu cử bà Nguyễn Thị D là người giám hộ cho ông Nguyễn Xi M, do việc nhận tiền trợ cấp hàng tháng là bà D nhận, các anh, chị em còn lại không có điều kiện để giám hộ cho ông Nguyễn Xi M.

Theo lời khai có trong hồ sơ của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan gồm ông Nguyễn Văn S, bà Nguyễn Thị D, ông Nguyễn Văn L trình bày:

Ông, bà là em ruột của ông Nguyễn Xi M, sinh năm 1968. Cha của ông, bà là Nguyễn Văn T, đã mất năm 1986; mẹ là Trần Thị T1, đã mất năm 2022. Cụ Thành và cụ Thiệt có 05 người con gồm ông Nguyễn Xi M, bà Nguyễn Ma R, ông Nguyễn Văn S, bà Nguyễn Thị D, ông Nguyễn Văn L. Ông Nguyễn Xi M không có vợ, con.

Ông Nguyễn Xi M hiện đang được yêu cầu tuyên bố có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, qua kết luận giám định pháp y của Trung tâm Pháp y Tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh thì ông Nguyễn Xi M là người mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Do việc nhận tiền trợ cấp hàng tháng là bà Nguyễn Thị D nhận, các anh, chị em còn lại không có điều kiện để giám hộ cho ông Nguyễn Xi M. Vì vậy, ông, bà thống nhất yêu cầu của bà Nguyễn Ma R, thống nhất cử bà Nguyễn Thị D là người giám hộ cho ông Nguyễn Xi M; bà D đồng ý là người giám hộ cho ông Nguyễn Xi M.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Châu Thành, tỉnh Tây Ninh phát biểu quan điểm về việc giải quyết việc dân sự:

- Về tố tụng: Thẩm phán và Thư ký tuân thủ đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự từ giai đoạn thụ lý đến khi giải quyết vụ án. Các đương sự chấp hành đầy đủ các quy định pháp luật trong quá trình tham gia tố tụng.

- Về nội dung: Đề nghị Thẩm phán chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Ma R, tuyên bố ông Nguyễn Xi M mất năng lực hành vi dân sự, bà Nguyễn Thị D là người giám hộ của ông Nguyễn Xi M, bà Nguyễn Thị D có quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại các Điều 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Ma R phải chịu theo quy định pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Châu Thành, tỉnh Tây Ninh nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng:

[1.1] Bà Nguyễn Ma R là người yêu cầu, ông S, bà D, ông L là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, vắng mặt tại phiên họp có đơn đề nghị vắng mặt, căn cứ Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án vẫn tiến hành phiên họp giải quyết việc dân sự.

[1.2] Bà Nguyễn Ma R là em ruột của ông Nguyễn Xi M nên có quyền yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Xi M mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về thẩm quyền giải quyết: Bà Nguyễn Ma R yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Xi M mất năng lực hành vi dân sự. Đây là yêu cầu về dân sự và thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Châu Thành, tỉnh Tây Ninh theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[3] Về nội dung:

[3.1] Ngày 02/8/2023, bà Nguyễn Ma R có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Xi M có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi do bị bệnh tai biến, xuất huyết não, được nhận trợ cấp xã hội hàng tháng. Ngày 31/8/2023, bà Nguyễn

Ma R thay đổi yêu cầu, yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Xi M mất năng lực hành vi dân sự.

[3.2] Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số: 6378/KLGĐ ngày 17/8/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh (bút lục 39, 40) đã kết luận: Về y học: Đương sự có: Sa sút tâm thần trong bệnh mạch máu não (F01-ICD10). Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

[3.3] Do đó, có đủ cơ sở xác định ông Nguyễn Xi M mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 22 Bộ luật Dân sự. Vì vậy, có căn cứ chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Ma R về việc tuyên bố ông Nguyễn Xi M mất năng lực hành vi dân sự.

[3.4] Về người giám hộ: Cha, mẹ ông Nguyễn Xi M đã chết; ông Nguyễn Xi M không có vợ, con; ông S, bà Nguyễn Ma R, bà D, ông L là em của ông Nguyễn Xi M đều cùng thống nhất cử bà D là người giám hộ của ông Nguyễn Xi M. Vì vậy, Tòa án chỉ định bà D là người giám hộ của ông Nguyễn Xi M theo quy định tại Điều 53, 54 Bộ luật Dân sự. Người giám hộ thực hiện các quyền, nghĩa vụ của người giám hộ đối với người được giám hộ mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại các Điều 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Căn cứ Điều 149 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí tòa án: Bà Nguyễn Ma R là người yêu cầu phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự là 300.000 (ba trăm nghìn) đồng.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ các Điều 22, 53, 54, 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự;

Căn cứ các Điều 149, 367, 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Ma R về việc tuyên bố ông Nguyễn Xi M mất năng lực hành vi dân sự.

Tuyên bố ông Nguyễn Xi M, sinh năm 1968; nơi cư trú: ấp N, xã A1, huyện C, tỉnh Tây Ninh mất năng lực hành vi dân sự.

Bà Nguyễn Thị D, sinh năm 1973; nơi cư trú: ấp N, xã A1, huyện C, tỉnh Tây Ninh là người giám hộ của ông Nguyễn Xi M. Người giám hộ thực hiện các quyền, nghĩa vụ của người giám hộ đối với người được giám hộ mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự.

2. Lệ phí giải quyết việc dân sự:

Bà Nguyễn Ma R phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự là 300.000 (ba trăm nghìn) đồng được khấu trừ số tiền tạm ứng lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự là 300.000 (ba trăm nghìn) đồng theo biên lai thu số 0018970 ngày 10/8/2023 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Châu Thành, tỉnh Tây Ninh. Bà Nguyễn Ma R đã nộp đủ lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Đương sự có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát nhân dân huyện Châu Thành, tỉnh Tây Ninh có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- VKSND huyện Châu Thành;
- Chi cục THADS huyện Châu Thành;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lâm Thị Thanh Hằng